

**ΑΝΤΟΥΑΝ
ΜΠΑΣΜΠΟΥ:**

Οι ισλαμιστές είναι αναγκασμένοι να βάλουν νερό στο κρασί τους

Σε ποιο βαθμό μπορούμε να βγουν διδάγματα, και τι είδους, από την Αραβική Άνοιξη;

Θεωρώ ότι ο όρος Αραβική Άνοιξη συνιστά κατάχρηση, γιατί σήμερα, έναν χρόνο μετά το ξεκίνημα των αραβικών εξεγέρσεων, βρισκόμαστε αντιμέτωποι με ένα τσουνάμι και τους μετασεισμούς του. Είναι κάπως νωρίς για να βγουν διδάγματα. Αλλά το πρώτο που πρέπει να υπογραμμιστεί είναι ότι οι φιλελεύθερες ελίτ έριξαν τα παλιά καθεστώτα και ότι σίγουρα οι ισλαμιστές θα είναι εκείνοι που θα αποσπάσουν την πλειοψηφία, δηλαδή θα πάρουν, σε πρώτη φάση, την εξουσία.

Το δεύτερο δίδαγμα συνίσταται στο ότι οι ισλαμιστές δεν ανήκουν όλοι στην ίδια σχολή. Υπάρχουν ορισμένοι που είναι υπερ-ριζοσπάστες, άλλοι που κλίνουν προς μια διακυβέρνηση συμβατή με τη δημοκρατία. Εν πάση περιπτώσει, μόλις έλθουν στην εξουσία, οι ισλαμιστές θα πρέπει να προσαρμοστούν και να μην καταφεύγουν πλέον πίσω από ένα σύνθημα του τύπου «Το ισλάμ είναι η λύση». Σήμερα, πρέπει να βρεθεί μια λύση που να ανταποκρίνεται στις προσδοκίες, κυρίως τις οικονομικές, καθώς η κατάσταση των χωρών αυτών είναι πάρα πολύ δύσκολη και η ανάγκη απόκτησης συναλλάγματος και προσέλκυσης τουριστών αναγκάζει τους ισλαμιστές να βάλουν νερό στο κρασί τους, να φανούν πιο ανεκτικοί και να ανοίξουν τη χώρα τους στον τουρισμό που φέρνει συναλλαγή.

Τελευταίο δίδαγμα: Ο αραβικός κόσμος έχει εισέλθει σε μια περίοδο εναλλαγών. Κανένα καθεστώς δεν μπορεί πλέον να ελέγχει την εξουσία για δεκαετίες όπως ο Καντάφι, ο Μουμπάρακ ή ο Μπεν Άλι, ο Σάλεχ ή ακόμη κι ο Άσαντ. Ο λαός θα γίνει πιο απαιτητικός ακόμη και κανένα καθεστώς δεν πρέπει να αισθάνεται «αιωνίως» ασφαλές μόλις ανέβει στην εξουσία.

Ποιες θα είναι οι συνέπειες για την υπόλοιπη περιοχή και τον υπόλοιπο κόσμο;

Η περιφέρεια της Βορείου Αφρικής και της Μέσης Ανατολής ήταν αλυσοδεμένη από ισόβια καθεστώτα. Το τσουνάμι τα ταρακούνησε όλα αυτά και θα δημιουργήσει κάποια αστάθεια, μπορεί και χάος σε ορισμένες χώρες που είναι απροετοίμαστες για αλλαγή και δεν διαθέτουν τους θεσμούς και τα εργαλεία της κοινωνίας των πολιτών. Καθώς πρόκειται για χώρες με υψηλά ποσοστά μεταναστών, το γεγονός αυτό μπορεί να προκαλέσει

Ο Αντουάν Μπασμπού, πρόεδρος του Παρατηρητηρίου των Αραβικών Χωρών και συγγραφέας, περιγράφει την κατάσταση μετά τις ανατροπές σε Τυνησία, Αίγυπτο, Λιβύη καθώς και τη συνεχιζόμενη εξέγερση στη Συρία. «Κανένα καθεστώς δεν μπορεί πλέον να ελέγχει την εξουσία για δεκαετίες, όπως ο Καντάφι, ο Μουμπάρακ ή ο Μπεν Άλι, ο Σάλεχ ή ακόμη κι ο Άσαντ».

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗΝ ΕΛΕΝΗ ΤΣΕΡΕΖΟΛΕ

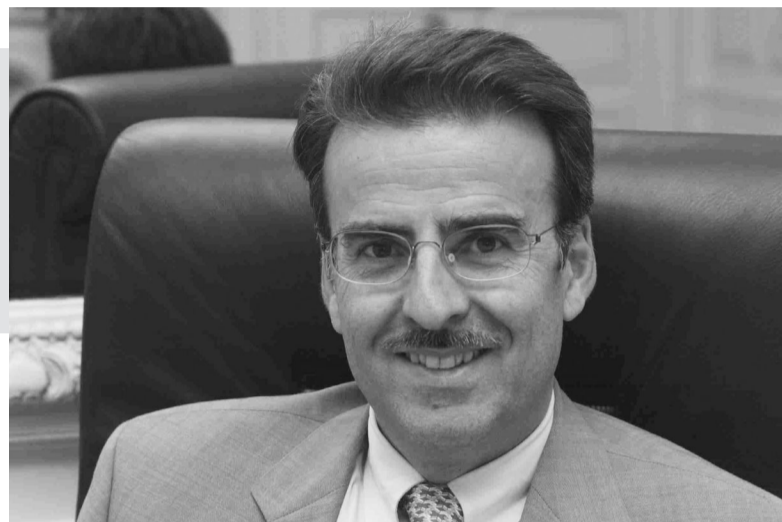
ρεύμα νέων μεταναστών στην Ευρώπη και, καθώς πρόκειται για χώρες που εξάγουν ειδικά φυσικό αέριο και πετρέλαιο, αυτές οι πρώτες ύλες μπορεί να απειληθούν κατά την εξόρυξή τους ή την εξαγωγή τους και να υπάρξει αύξηση των τιμών τους.

Ποιες οι ομοιότητες και οι διαφορές στις περιπτώσεις της Τυνησίας, της Αιγύπτου και της Λιβύης;

Στις δύο πρώτες περιπτώσεις υπήρχε ένα μίνιμουμ θεσμών. Και από τη στιγμή που ο «ραϊς» (σ.σ.: ο ηγέτης) εξάντλησε το προνομιακό εργαλείο της καταστολής, δηλαδή την αστυνομία, και έκανε έκκληση στον στρατό, ο τελευταίος έπαιξε το παιχνίδι των θεσμών και διέταξε τον δικτάτορα να «του δί-

νει». Στην περίπτωση της Λιβύης, όπως και σε αυτή της Συρίας και της Υεμένης, όλες οι εξουσίες συγκεντρώνονται στα χέρια ενός άνδρα, της οικογένειάς του, της φυλής του, συμπεριλαμβανομένου του στρατού και των δυνάμεων καταστολής. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει η τάση αγκίστρωσης προκειμένου να σωθεί η φυλή και μη αναγνώρισης βασικών σπερμάτων των θεσμών. Γι' αυτό ο Καντάφι και η φυλή του αγωνίστηκαν μέχρι τέλους, ενώ η κρίση στην Τυνησία κράτησε μόλις έναν μήνα και στην Αίγυπτο τρεις εβδομάδες. Τη στιγμή που στη Συρία αυτή η κρίση εισέρχεται στον δέκατο μήνα της.

Πώς θα χαρακτηρίζατε τη σημερινή κατάσταση στη Συρία; Πρόκειται για εξέγερση ή

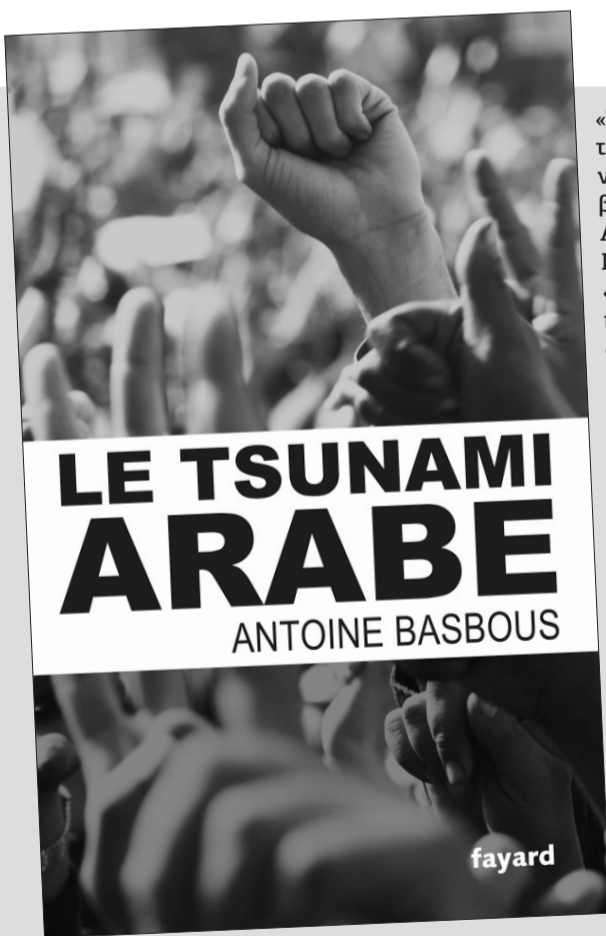

για επανάσταση;

Στη Συρία έχουμε να κάνουμε με μια οργή που καταπιεζόταν εδώ και 41 χρόνια και την άνοδο στην εξουσία μιας αλαουίτικης μειοψηφίας. Οι Άσαντ, πατέρας και γιος, άσκησαν απόλυτη εξουσία και άφησαν πίσω τους δεκάδες χιλιάδες νεκρούς και πολιτικούς κρατούμενους. Άρα αυτή η οργή, που ήταν καταπιεσμένη, ήλθε στο προσκήνιο με τα προηγούμενα στην Τυνησία, τη Λιβύη και την Υεμένη. Δεν είναι επανάσταση γιατί δεν υπάρχει κάποια ιδεολογία πίσω της. Είναι μάλλον μια εξέγερση, φορτισμένη με οργή από την πλευρά ανθρώπων που υφίσταντο μια δικτατορία και που δεν μπορούν πλέον να αισθάνονται σκλάβοι της δυναστείας των Άσαντ -πατέρα, γιου, ξαδέλφου, κουμπάρου.

Ποια είναι τα περιθώρια δράσης του Μπασάρ Άλ Άσαντ;

Αυτά τα περιθώρια στενεύουν όσο περνούν οι μέρες. Τίποτε δεν φαίνεται να σταματά τους Σύρους, που θέλουν να απαλλαγούν από τον δικτάτορά τους παρά την καταστολή. Πρόκειται για μια απομονωμένη χώρα στο εσωτερικό του αραβικού κόσμου. Έχει συμμάχους μόνο το Ιράν και τη Χεζμπολάχ στην περιοχή και τη Ρωσία και την Κίνα ως στηρίγματα στο Συμβούλιο Ασφαλείας. Ο Αραβικός Σύνδεσμος της συμπεριφέρεται όπως σε ένα εγκληματικό κράτος. Απονομιμοποίησε το καθεστώς Άσαντ καταδικάζοντάς το και μετά στέλνοντας παρατηρητές, ανοίγοντας έτσι τον δρόμο στη διεθνοποίηση της κρίσης στη Συρία και την προσφυγή στο Συμβούλιο Ασφαλείας. Δεν είμαι σίγουρος ότι η Ρωσία θα κρατήσει για πολύ καιρό αυτή τη γραμμή τυφλής υποστήριξης του Άσαντ. Μόλις αλλάξει στάση η Ρωσία, η Κίνα δεν θα αντιτίθεται πλέον στα δεσμευτικά μέτρα του Συμβουλίου

«Το αραβικό τσουνάμι» είναι το νέο βιβλίο του Αντουάν Μπασμπού. «Πιστεύω ότι η Τεχεράνη απειλεί, αλλά δεν θα τολμήσει να κάνει το βήμα, να κηρύξει δηλαδή έναν πόλεμο από τον οποίο θα βγει χαμένη, πόσο μάλλον που ο στρατός της είναι πεπαιρωμένος και διαθέτει μόνο πυραύλους όχι απολύτως ελεγχόμενους και μονά-

δες καμικάζι ή ακόμη μονάδες της Χεζμπολάχ που έχουν πάρει θέσεις σε πολλές χώρες, καθώς και τους πυραύλους της Χεζμπολάχ στον Λίβανο, που μπορούν να προκαλέσουν μεγάλες ζημιές στο Ισραήλ»

Μόλις έλθουν στην εξουσία, οι ισλαμιστές θα πρέπει να προσαρμοστούν και να μην καταφεύγουν πλέον πίσω από ένα σύνθημα του τύπου «Το Ισλάμ είναι η λύση»

Τίποτε δεν φαίνεται να σταματά τους Σύρους, που θέλουν να απαλλαγούν από τον δικτάτορά τους παρά την καταστολή

Ασφαλείας.

Παράλληλα παρατηρούμε την άνοδο της έντασης μεταξύ Τεχεράνης και Ουάσιγκτον. Αυτό οφείλεται στη συγκυρία ή είναι κάτι βαθύτερο;

Η ένταση μεταξύ των ΗΠΑ και του Ιράν χρονολογείται εδώ και πάνω από τριάντα χρόνια, αλλά σήμερα γνωρίζει μια ενεργητικότερη φάση, που συνδέεται αναμφίβολα με την τελευταία έκθεση της Διεθνούς Υπηρεσίας Ατομικής Ενέργειας, που αναφέρεται στη στρατιωτική πτυχία του πυρηνικού προγράμματός του. Επιπλέον η Τεχεράνη αισθάνεται στριμωγμένη λόγω της επαπειλούμενης πτώσης